

Programowanie w języku C (EAR1S02005)

Politechnika Białostocka - Wydział Elektryczny
Automatyka i Robotyka, semestr II, studia stacjonarne I stopnia
Rok akademicki 2020/2021

Zajęcia nr 3 (02.03.2021)

dr inż. Jarosław Forenc

Język C - instrukcja warunkowa if

```
if (wyrażenie)
    instrukcja1;
```

```
if (wyrażenie)
    instrukcja1
else
    instrukcja2;
```

- Wyrażenie w nawiasach:
  - **prawdziwe** - gdy jego wartość jest różna od zera
  - **fałszywe** - gdy jego wartość jest równa zero

```
if (wiek >= 18)
    printf("Osoba jest pełnoletnia\n");
else
    printf("Osoba nie jest pełnoletnia\n");
```

Język C - instrukcja warunkowa if

```
if (wyrażenie)
    instrukcja1;
```

- Instrukcja:
  - **prosta** - jedna instrukcja zakończona średnikiem
  - **złożona** - jedna lub kilka instrukcji objętych nawiasami klamrowymi

```
if (x>0)
    printf("text\n");
```

```
if (x>0)
{
    printf("text\n");
    printf("text\n");
    ...
}
```

Język C - instrukcja warunkowa if

```
if (wyr)
    instr;
```

```
if (wyr)
    instr;
else
    instr;
```

```
if (wyr)
{
    instr;
    instr;
}
else
    instr;
```

```
if (wyr)
{
    instr;
}
else
{
    instr;
}
```

```
if (wyr)
{
    instr;
    instr;
}
```

```
if (wyr)
{
    instr;
    instr;
}
else
{
    instr;
    instr;
}
```

```
if (wyr)
    instr;
else
{
    instr;
    instr;
}
```

Język C - operatory relacyjne (porównania)

Operator	Przykład	Znaczenie
>	<code>a > b</code>	<code>a</code> większe od <code>b</code>
<	<code>a < b</code>	<code>a</code> mniejsze od <code>b</code>
>=	<code>a >= b</code>	<code>a</code> większe lub równe <code>b</code>
<=	<code>a <= b</code>	<code>a</code> mniejsze lub równe <code>b</code>
==	<code>a == b</code>	<code>a</code> równe <code>b</code>
!=	<code>a != b</code>	<code>a</code> nierówne <code>b</code> (<code>a</code> różne od <code>b</code>)

- Wynik porównania jest wartością typu `int` i jest równy:
  - `1` - gdy warunek jest prawdziwy
  - `0` - gdy warunek jest fałszywy (nie jest prawdziwy)

Język C - operatory logiczne

Operator	Znaczenie	Opis
!	NOT , nie	jednoargumentowy operator negacji logicznej - zmienia argument różny od zera na wartość <code>0</code> , a argument równy zero na wartość <code>1</code>
&&	AND , i	dwuargumentowy operator koniunkcji, iloczyn logiczny
	OR , lub	dwuargumentowy operator alternatywy, suma logiczna

- Wynikiem zastosowania operatorów logicznych `&&` i `||` jest wartość typu `int` równa `1` (prawda) lub `0` (fałsz)

Język C - wyrażenia logiczne

- Wyrażenia logiczne mogą zawierać:

- operatory relacyjne
- operatory logiczne
- operatory arytmetyczne
- operatory przypisania
- zmienne
- stałe
- wywołania funkcji
- ...

- Kolejność operacji wynika z **priorytetu operatorów**

Operator	Typ operatora
!	logiczny
* / %	arytmetyczne
+ -	arytmetyczne
> < >= <=	relacyjne
== !=	relacyjne
&&	logiczny
	logiczny
=	przypisania

Język C - wyrażenia logiczne

```
int x = 0, y = 1, z = 2;
```

```
if ( x == 0 )
```

wynik: `1` (prawda)

```
if ( x = 0 )
```

wynik: `0` (fałsz) (!!!)

```
if ( x != 0 )
```

wynik: `0` (fałsz)

```
if ( x =! 0 )
```

wynik: `1` (prawda) (!!!)

```
if ( z > x + y )
```

wynik: `1` (prawda)

```
if ( z > ( x + y ) )
```

Język C - wyrażenia logiczne

```
int x = 0, y = 1, z = 2;
```

```
if (x>2 && x<5)
```

wynik: 0 (fałsz)

```
if ((x>2) && (x<5))
```

- Wyrażenia logiczne obliczane są od strony lewej do prawej
- Proces obliczeń kończy się, gdy wiadomo, jaki będzie wynik całego wyrażenia

```
if (2 < x < 5)
```

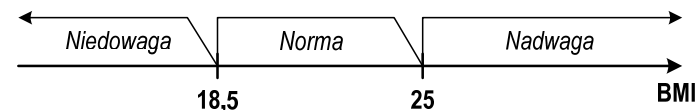
wynik: 1 (prawda) (!!!)

Język C - BMI

- BMI - współczynnik powstały przez podzielenie **masy** ciała podanej w kilogramach przez **kwadrat wzrostu** podanego w metrach

$$BMI = \frac{masa}{wzrost^2}$$

- Dla osób dorosłych:
  - BMI < 18,5 - wskazuje na niedowagę
  - BMI ≥ 18,5 i BMI < 25 - wskazuje na prawidłową masę ciała
  - BMI ≥ 25 - wskazuje na nadwagę

Język C - BMI

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void)
```

```
{  
    double masa, wzrost, bmi;
```

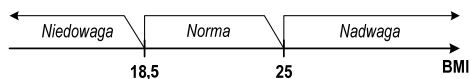
```
    printf("Podaj mase [kg]: "); scanf("%lf", &masa);  
    printf("Podaj wzrost [m]: "); scanf("%lf", &wzrost);  
    bmi = masa / (wzrost*wzrost);  
    printf("bmi: %.2f\n", bmi);
```

```
    if (bmi<18.5)  
        printf("Niedowaga\n");  
    if (bmi>=18.5 && bmi<25)  
        printf("Norma\n");  
    if (bmi>=25)  
        printf("Nadwaga\n");
```

```
    return 0;
```

```
}
```

```
Podaj mase [kg]: 84  
Podaj wzrost [m]: 1.85  
bmi: 24.54  
Norma
```


Język C - BMI

- Zamiast trzech instrukcji if:

```
if (bmi<18.5)  
    printf("Niedowaga\n");  
if (bmi>=18.5 && bmi<25)  
    printf("Norma\n");  
if (bmi>=25)  
    printf("Nadwaga\n");
```

można zastosować tylko dwie:

```
if (bmi<18.5)  
    printf("Niedowaga\n");  
else  
    if (bmi<25)  
        printf("Norma\n");  
    else  
        printf("Nadwaga\n");
```

Język C - operator warunkowy

- Operator warunkowy składa się z dwóch symboli i trzech operandów

```
wyrażenie1 ? wyrażenie2 : wyrażenie3
```

- Najczęściej zastępuje proste instrukcje **if-else**

```
float akcyza, cena, pojemnosc;
```

```
if (pojemnosc <= 2000)
    akcyza = cena*0.031; /* 3.1% */
else
    akcyza = cena*0.186; /* 18.6% */
```

```
akcyza = pojemnosc <= 2000 ? cena*0.031 : cena*0.186;
```

Język C - operator warunkowy

```
if (x < 0)
    y = -x;
else
    y = x;
```

```
y = x < 0 ? -x : x;
```

- obliczenie modułu liczby x

```
if (a > b)
    max = a;
else
    max = b;
```

```
max = a > b ? a : b;
```

- wyznaczenie max z dwóch liczb

- Operator warunkowy ma bardzo niski priorytet
- Niższy priorytet mają tylko operatory przypisania (=, +=, -=, ...) i operator przecinkowy (,)

Język C - instrukcja switch

- Instrukcja wyboru wielowariantowego **switch**

```
switch (wyrażenie)
{
    case wyrażenie Stałe: instrukcje;
    case wyrażenie Stałe: instrukcje;
    case wyrażenie Stałe: instrukcje;
    ...
    default: instrukcje;
}
```

- wyrażenie Stałe** - wartość typu całkowitego, znana podczas kompilacji
  - stała liczbowa, np. 3, 5, 9
  - znak w apostrofach, np. 'a', 'z', '+'
  - stała zdefiniowana przez **const** lub **#define**

Język C - instrukcja switch

```
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    int liczba;
    printf("Podaj liczbę: ");
    scanf("%d", &liczba);
    switch (liczba)
    {
        case 1: printf("Liczba: jeden\n");
                break;
        case 2: printf("Liczba: dwa\n");
                break;
        case 3: printf("Liczba: trzy\n");
                break;
        case 4: printf("Liczba: cztery\n");
                break;
        default: printf("Inna liczba\n");
    }
}
```

```
Podaj liczbę: 2
Liczba: dwa
```

```
Podaj liczbę: 0
Inna liczba
```

Język C - instrukcja switch

```
switch (liczba)
{
    case 1:
    case 3: printf("Liczba nieparzysta\n");
           break;
    case 2:
    case 4: printf("Liczba parzysta\n");
           break;
    default: printf("Inna liczba\n");
}
```

Podaj liczbe: 2
Liczba parzysta

- Te same instrukcje mogą być wykonane dla kilku etykiet `case`

Język C - instrukcja switch

```
switch (liczba)
{
    case 1: case 3:
           printf("Liczba nieparzysta\n");
           break;
    case 2: case 4:
           printf("Liczba parzysta\n");
           break;
    default: printf("Inna liczba\n");
}
```

Podaj liczbe: 2
Liczba parzysta

- Etykiety `case` mogą być pisane w jednym wierszu

Język C - instrukcja switch

```
switch (liczba%2)
{
    case 1: case -1:
           printf("Liczba nieparzysta\n");
           break;
    case 0:
           printf("Liczba parzysta\n");
}
```

Podaj liczbe: 2
Liczba parzysta

- Część domyślna (`default`) może być pominięta

Język C - instrukcja switch (bez break)

```
switch (liczba)
{
    case 1: printf("Liczba: jeden\n");
    case 2: printf("Liczba: dwa\n");
    case 3: printf("Liczba: trzy\n");
    case 4: printf("Liczba: cztery\n");
    default: printf("Inna liczba\n");
}
```

Podaj liczbe: 2
Liczba: dwa
Liczba: trzy
Liczba: cztery
Inna liczba

- Pominięcie instrukcji `break` spowoduje wykonanie wszystkich instrukcji występujących po danym `case` (do końca `switch`)